

Lokalna ekomarka

Olga Gałek, Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych

W czym tkwi potencjał rozwoju danego regionu? Jakie postawy charakteryzują mieszkańców regionów rozwijających się? Jakie szanse daje Natura 2000? Jak odkryć tożsamość miejsca i kreować jego wizerunek? Te i pokrewne zagadnienia obejmuje cykl szkoleniowy „Szkoła Rozwoju – Ekomarka”, który Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych uruchamia w 2015 roku we współpracy merytorycznej z Fundacją Miejsc i Ludzi Aktywnych w ramach projektu „Natura 2000 – Pozytywna Inspiracja” dofinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Dziedzictwo regionu i związane z nim produkty, zawody, ludzie mogą stanowić dla mieszkańców danego miejsca powód do dumy, a dla turystów – atrakcję i powód do przybycia lub zamieszkania w danym miejscu. Duży potencjał rozwoju miejsca leży w lokalnych produktach, które mogą stać się źródłem przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców.

W procesie tym nie może zabraknąć jednak edukacji, włączania najmłodszych w działania lokalne. Autorzy badań dotyczących szkoły – przeprowadzonych m.in. w ramach programu „Szkoła bez przemocy” – z niepokojem zauważają, że wśród uczniów rośnie znużenie i zniechęcenie szkołą, a zamiast postaw otwartych i przyjaznych u coraz większej liczby nastolatków pedagodzy zauważają zachowania agresywne i autodestrukcyjne. Trzeba więc robić wszystko, by system edukacji dostarczał nie tylko wiedzy, ale i życiowej mądrości, by szkoła uczyła zachowań prospołecznych, wyrabiała nawyk pracy w grupie. W niektórych regionach Polski współpraca na poziomie lokalnym różnorodnych partnerów pozwala tworzyć historię miejsca atrakcyjną dla młodych i starszych mieszkańców, jak również dla turystów oraz przedsiębiorców.

W Dolinie Karpia (Małopolska – okolice Zatora, Wadowic i Oświęcimia) dzieci i młodzież włączone są w proces budowania marki lokalnej – poszukiwania wartości, powodów do dumy, jakie daje region. Uczą się przy tym o historii karpia zatorskiego, który serwowany był na królewskim i papieskim stole. Zdobywają wiedzę o walorach zdrowotnych karpia zatorskiego w ramach różnych projektów.

Ogromne pole aktywności do wykorzystania przez nauczycieli wszystkich przedmiotów daje otoczenie – miej-

sce, w którym żyje młody człowiek. W ramach projektów szkolnych lub realizowanych podczas zajęć pozalekcyjnych uczniowie mogą przygotować mapę miejscowości z legendą, opisem poszczególnych miejsc, ich historii. Idąc dalej, mogą zrobić jej wersję elektroniczną, nagrać filmiki z prezentacją miejsc, wypowiedziami ludzi na ich temat. Znając dziedzictwo miejsca, uczniowie mogą zastanawiać się nad jego marketingiem – stworzyć plakaty, reklamy swojej miejscowości. Rozpiętość i kierunek projektu zależy zatem od pomysłowości uczniów, inspiracji dostarczonej ze strony nauczyciela.

Ważnym aspektem w kontekście rozwoju produktów lokalnych jest kształtowanie postawy świadomego konsumenta. Zakup produktów z najbliższego otoczenia: sezonowych warzyw i owoców, przedmiotów użytkowych wyprodukowanych z lokalnych surowców (np. drewna, gliny) jest korzystny dla środowiska i zdrowia konsumenta. Podczas szkoleń poruszony zostanie temat definiowania produktu lokalnego, tradycyjnego oraz docierania z tą informacją do konsumenta, m.in. poprzez znaczenia geograficzne stosowane na opakowaniach produktów tradycyjnych na terenie całej UE. Kolejnym ważnym tematem spotkań „Ekomarka” będzie budowanie lokalnej gospodarki pod marką lokalną. Marka jest narzędziem, które pomaga w kreowaniu pozytywnego wizerunku regionu, produktów z danego regionu w oczach odbiorców. Rola marki lokalnej wykracza zasięgiem daleko poza narzędzie marketingowe oraz formalno-prawne uregulowania. Stanowi ona bowiem przyczynek do współpracy pomiędzy mieszkańcami regionu, a jednocześnie magnes dla turystów.

Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych w ramach projektu „Natura 2000 – Pozytywna Inspiracja” planuje również przeprowadzić bezpłatne warsztaty na temat sieci Natura 2000 dla dzieci i młodzieży w województwie zachodniopomorskim – w IV kwartale 2014 roku oraz I i II kwartale 2015 roku.

Projekt realizowany jest pod honorowym patronatem Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach oraz pod patronatem Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Krakowie, Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie.

Artykuł dofinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych.

Temat przewodni następnego numeru

EDUKACJA WŁĄCZAJĄCA